

MUKTZE MACHMAT GUFO מוקצה מחמת גופו

דברים שאין להם דין כלים Non-Utensils

Mishna Brura 308; introduction

Something that is not a utensil, nor human food or animal food, e.g. stones, reeds, coins, twigs, beams, dirt, sand, a corpse, animals, figs and raisins that are drying, and anything like this which is not fit for any purpose, is called *muktze machmat gufo*.

משנה ברורה סימן שח הקדמה
 דבר שאינו כלי ולא מאכל אדם ולא מאכל בהמה כגון אבנים וקנים ומעות ועצים וקורות ועפר וחול ומת ובע"ח וגרוגרות וצמוקים שמונחים במקום שמתבישים וכל כיוצא בזה דלא חזי ומקרי מוקצה מחמת גופו.

Talmud Bavli Shabbat 50a

Rabba bar bar Chana taught before Rav: Bundles of palm branches that had been set aside for firewood, and the person changed his mind and wanted to sit on them - they require tying. Rabban Shimon ben Gamliel said: They don't need to be tied. He (Rabba bar bar Chana) taught it and he said: The Halacha is like Rabban Shimon ben Gamliel. It was stated: Rav said "tie", Shmuel said "think", and Rabbi Assi said "sit, even though he didn't tie and didn't think".

תלמוד בבלי מסכת שבת דף נ עמוד א
 תנא רבה בר בר חנה קמיה דרב: חריות של דקל שגדרן לעצים ונמלך עליהן לשיבה - צריך לקשר, רבן שמעון בן גמליאל אומר: אין צריך לקשר. הוא תני לה והוא אמר לה: הלכה כרבן שמעון בן גמליאל. איתמר, רב אמר: קושר, ושמואל אמר: חושב, ורב אסי אמר: יושב, אף על פי שלא קישר ואף על פי שלא חישב.

Talmud Bavli Shabbat 125b

Once Rebbe went to a certain place and found a pile of stones (that had been set aside for building work). He said to his students: "Go and think in order that we may sit on them tomorrow", and he didn't require an action. Rabbi Yochanan said that he did require them to do an action. What did he say to them? Rabbi Ami said that Rebbe said to them: "Go and set them in neat piles (for sitting on). Rabbi Assi said that Rebbe said to them: "Go and rub them clean (so that we can sit on them)".

תלמוד בבלי מסכת שבת דף קכה עמוד ב
 פעם אחת הלך רבי למקום אחד ומצא נדבך של אבנים, ואמר לתלמידיו: צאו וחשבו כדי שנשב עליהן למחר, ולא הצריכן רבי למעשה. ורבי יוחנן אמר: הצריכן רבי למעשה. מאי אמר להו? רבי אמי אמר: צאו ולמדום אמר להו. רבי אסי אמר: צאו ושפשפום אמר להו.

Shulchan Aruch Orech

Chaim 308; 21

A pile of stones, even though a person thought about

(sitting on them) before Shabbat began, nevertheless it is forbidden to sit on them unless they set them in a neat pile. [Rama: Some say that stones are the same as bundles of palm branches, and this is the Halacha].

שולחן ערוך אורח חיים סימן שח סעיף כא
 נדבך של אבנים אע"פ שחשב עליו מבע"י, אסור לישב (עליהם) אא"כ למדום (פי' סדרום). הגה: וי"א דדין אבנים כדין חריות, וכן עיקר.

you can find more shabbat source sheets from Rabbi Sedley on the web: www.rabbisedley.com

Shulchan Aruch Orech Chaim 308; 22

It is forbidden to cover the top of a barrel with a stone or a wood chip, or to use them as a door stopper, or to use them as a hammer (to put the tap into the wine barrel), even though they thought about (using) them before Shabbat began. Unless they set them aside for this purpose permanently. But setting it aside for a single Shabbat doesn't help. This applies to the kind of thing that is not usually set aside for this purpose, for example the examples we have given. However, something that is usually set aside for a purpose, for example (a small stone) to open nuts, it is sufficient to set it aside for just one Shabbat. Some say that it makes no difference (what kind of item it is). Some say that one must actually do something to the object before Shabbat begins to designate it for Shabbat.

שולחן ערוך אורח חיים סימן שח סעיף כב
 אסור לכסות פי חבית באבן או בבקעת, או לסגור בהן את הדלת, או להכות בהן בברזא (פירוש הקנה שמשמים בחבית להוציא היין ממנו); אע"פ שחשב עליה מבע"י, אסור, אלא אם כן יחדה לכך לעולם; אבל יחדה לשבת זה בלבד, לא. וה"מ, בדבר שאין דרכה לייחדה לכך, כגון: הני דאמרן; אבל בכל מידי דאורחיה בהכי, כגון: לפצוע בה אגוזים, ביחוד לשבת אחת סגי. ויש מי שאומר דלא שנא. וי"א שצריך שיעשה בה שום מעשה של תיקון מבע"י.

Mishna Brura 308; 87

A pile of stones etc. - The reason is that a bundle of branches is sometimes used for sitting and sometimes used for firewood, and therefore the only reason that the branches were muktze was because of the intent to use them for firewood. Therefore thinking about using them for sitting removes them from the category of firewood. However a pile of stones is never normally used for sitting, and therefore thinking about changing its usage is not sufficient to make it into a utensil, and it needs an action to show that it is for sitting. In this case the action is the setting into a pile. Therefore nowadays, when our bundles of firewood which are never used for sitting, but only for burning, they would also require that one perform an action on them before Shabbat begins. For this reason also setting it aside for only one Shabbat won't be sufficient.

משנה ברורה סימן שח ס"ק פז
 אבל נדבר וכו' - והטעם דחריות איכא דקיימי לשיבה ואיכא דקיימי לעצים וכאן לא נאסרו אלא מפני מחשבתו שקצצן לשרפה ומפני כך מחשבת ישיבה מוציאה ממחשבת שריפה אבל נדבר של אבנים ליכא דקאי לשיבה לפיכך אין מחשבה מועילה לעשותה כלי וצריך מעשה להוכיח שהן לשיבה ובענין זה המעשה הוא הסידור וא"כ בעצים שלנו שאין עומד בשום פעם לשיבה אלא להסקה נמי בעינן שיעשה בהם מעשה מבע"י וכמו שכתב בסעיף כ"ב לענין בקעת דלא מהני במה שיחדה לשבת זו:

Shulchan Aruch 308; 7

Something which is not a utensil at all, such as gravel or stones, even though they could be used to cover pots, it is forbidden to move them. [Rama: And anything that is not a utensil it is forbidden to move, even l'tzorech gufo, and certainly l'tzorech

שולחן ערוך אורח חיים סימן שח
 דבר שאין בו שייכות כלי כגון צרורות או אבנים אע"פ שראויים לכסות בהם כלי, אסור לטלטלם. הגה: וכל דבר שאינו כלי כלל, אסור לטלטלו אפילו לצורך גופו, כ"ש לצורך מקומו.

you can find more shabbat source sheets from Rabbi Sedley on the web: www.rabbisedley.com

m'komo.]

Talmud Bavli Shabbat 143a

Mishna: Beit Shamai say: One may remove bones and shells from the table. Beit Hillel say: One must remove the whole table and shake it (to remove the bones and shells). Gemara: Rav Nachman said: We have a tradition that Beit Shamai are holding like Rabbi Yehuda and Beit Hillel like Rabbi Shimon (and therefore the two opinions in the Mishna must be reversed).

תלמוד בבלי מסכת שבת דף קמג עמוד א
 משנה. בית שמאי אומרים: מעבירין מעל השלחן עצמות וקליפין, ובית הלל אומרים: מסלק את הטבלא כולה ומנערה.... גמרא. אמר רב נחמן: אנו אין לנו אלא בית שמאי כרבי יהודה, ובית הלל כרבי שמעון.

Shmirat Shabbat K'Hilchato chapter 20 footnote 82

There is a question about grapefruit peels, since we don't have animals in the city that can eat them. Nevertheless certainly orange peels are permitted to be moved, since there are people who eat them, and therefore according to everyone it is permitted to move them.

שמירת שבת כהלחתה פרק כ' הערה פ"ב
 יל"ע בקליפות האשכוליות, שאין אצלנו בהמות בעיר שאוכלת אותן. אמנם ודאי דקליפות התפוזים, מכיון שיש שמרקים אותן ואוכלין אותן י"ל דלכ"ע מותר לטלטלן.

Shulchan Aruch Orech Chaim 310; 7

A bed which has coins [left] on it, or even if there coins is no longer there, but was on the bed when Shabbat began, it is forbidden to move the bed, since it was muktze when Shabbat began it remains muktze for the whole of Shabbat. [Rama: Even l'tzorech gufo or l'tzorech m'komo].

שולחן ערוך אורח חיים סימן שי סעיף ז
 מטה שיש עליה מעות, או אפילו אין עליה עתה והיה עליה ביה"ש, אסור לטלטלה דמגו דאתקצאי לבין השמשות אתקצאי לכולי יומא. הגה: ואפילו לצורך גופו או לצורך מקומו.

Mishna Brura 310; 23

If it was there when Shabbat began - This refers to a case where it was placed intentionally on the bed. But if it was accidentally left on the bed, even while the coins are still there it is permitted to shake the coins off, and certainly the bed does not become a base for the whole of Shabbat.

משנה ברורה סימן שי ס"ק כג
 והיה עליה ביה"ש - ומיירי שהניח דאי בשכח הלא אף בעודן המעות עליה מותר לנערן וכ"ש שלא נעשית המטה בסיס לכל השבת:

Mishna Brura 310; 24

Even l'tzorech gufo - A 'base' has the same status as the muktze thing that was on it, and since coins is muktze machmat gufo which is forbidden to be moved even l'tzorech gufo or m'komo, so too the bed has the same status.

משנה ברורה סימן שי ס"ק כד
 (כד) ואפילו לצורך גופו - דדין הבסיס כאותו המוקצה שעליו וכיון דמעות הוי מוקצה מחמת גופו דאסור אפילו לצורך גופו ומקומו גם דין המטה כך הוא:

you can find more shabbat source sheets from Rabbi Sedley on the web: www.rabbisedley.com

Shulchan Aruch Orech Chaim

308; 31-32

Raw meat, even if it has not been salted at all (to kasher it) is permitted to be moved, since it is edible. Similarly if it is going rotten it is permitted to move it since it could be given to the dogs.

A salted fish is permitted to be moved. An unsalted fish is forbidden, since it is inedible.

שולחן ערוך אורח חיים סימן שח סעיף לא ולב
 בשר חי, אפילו תפל שאינו מלוח כלל, מותר לטלטלו משום דחזי לאומצא; וכן אם הוא תפוח, מותר לטלטלו משום דראוי לכלבים.
 דג מלוח מותר לטלטלו; ושאינו מלוח, אסור מפני שאינו ראוי.

Shulchan Aruch Orech Chaim

308; 38

Before Shabbat begins a person may set aside a pile of earth in a corner to use on Shabbat, for example to use it to cover

excrement or spittle etc. However if it wasn't set aside in a specific corner it becomes nullified with the rest of the dirt in the house and is forbidden to be moved.

שולחן ערוך אורח חיים סימן שח סעיף לח
 מכניס אדם מבע"י מלא קופתו עפר ומייחד לו קרן זווית ועושה בו כל צרכיו בשבת, כגון: ליטול ממנו לכסות צואה או רוק וכיוצא בזה; אבל אם לא ייחד לו קרן זווית, בטל אגב עפר הבית ואסור לטלטלו.

A roll of aluminium foil or paper towels or toilet paper is considered muktze (machmat gufo) since it is not fit for any purpose until it has been torn, which is forbidden

because of the melacha of tearing, cutting and preparing utensils.

גליל נייר אלומיניום או נייר סופג או נייר טואלט הרי הם מוקצה משום שאינם ראויים לשימוש אלא אחר שיחתכו והחיתוך אסור משום מלאכת קורע ומחתך ומתקן מגא.

Responsa from R' Moshe

Feinstein

Question: Is a bar of soap considered muktze?

Answer: This kind of soap is muktze because it is not considered a utensil.

תשובה מהגר"מ פיינשטיין
 שאלה: סבון גבישי הנקרא זיף האם דינו כמוקצה?
 תשובה: סבון זה הו"ל מוקצה דלית ליה שם כלי.

Other kinds of muktze machmat gufo with special laws:
 corpse, body waste (diapers etc.), live animals, dead animals.
 foods which are forbidden to eat or derive benefit from
 terumah and ma'aser

you can find more shabbat source sheets from Rabbi Sedley on the
 web: www.rabbisedley.com